

DOM

afsagt den 12. februar 2019 af Vestre Landsrets 11. afdeling (dommerne Thomas Jønler, Dorte Jensen og Anders Boserup Lauridsen (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-1431-18

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

født den **Dato** 1966

(advokat Torben Koch, København)

Retten i Herning har den 22. juni 2018 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-1050/2018).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med tiltalen for byretten.

Tiltalte har påstået frifindelse, subsidiært strafbortfald. Til støtte for frifindelsespåstanden er principalt gjort gældende, at forholdet ikke er omfattet af straffelovens § 244, subsidiært at forholdet er omfattet af straffelovens § 13 om nødværge og mere subsidiært, at forholdet er omfattet af straffelovens § 14 om nødret. Til støtte for påstanden om strafbortfald er det gjort gældende, at forholdet er omfattet af straffelovens § 83, 2. pkt.

Supplerende oplysninger

Det notat af 29. maj 2018 fra **Person 1**, Beredskabsstyrelsen, der er refereret delvist i byrettens dom, har følgende ordlyd:

”Notat vedrørende risici ved brug af brandslanger

Dette notat er udarbejdet på baggrund af en henvendelse fra Hovedorganisationen af Officerer i Danmark i forbindelse med en sag, hvor en **Stilling** tjenestegørende i Tyskland er anmeldt for unødigt vold mod et barn.

Sagen er for undertegnede fremstillet som følger:

Tiltalte greb under et arrangement med sankthansbål fat i nakken på en dreng, som fik to forbigående blå mærker. Drengen sprøjtede mod mennesker med en brandslange fra en brandbil og der var efter **Tiltaltes** vurdering risiko for skader på 3. person.

I Danmark findes der ingen forholdsregler for forhold om, hvorledes der skal eller bør reageres i tilfælde, hvor personer i kådhed sprøjter mod 3. person. En oplagt kilde til dette ville være branchevejledninger eller retningslinjer udgivet af Beredskabsstyrelsen, men forholdet er ikke reguleret, hvorimod der blandt eksperter inden for Beredskabsstyrelsen og brandvæsenet er en klar opfattelse af, at en stråle fra et højtryksrør kan give øjenskader. Dette forstærkes jo tættere afstand mellem strålerør og øje, der tales om. Tales der om få meter, vurderes risikoen for øjenskader meget høj.

Undertegnede er trods 36 års ansættelse i Beredskabsstyrelsen ikke bekendt med skader på øjne fra stråler fra brandslanger, men det er muligt, at øjenskadeafdelingen ved Odense Universitetshospital ligger inde med data om sådanne forårsaget af vandstråler fra f.eks. almindelige haveslanger rettet mod øjne på tæt hold.

Det kan til sagen nævnes, at der kendes eksempler på underholdningsaktiviteter, hvor der har været mulighed for at ramme andre med stråler fra lignende strålerør. I disse tilfælde har der efter lokale bestemmelser været påkrævet, at deltagende personel skulle bære beskyttelsesmasker eller visir for at undgå øjenskader.

Ligeledes afholder såvel Beredskabsstyrelsen som de lokale brandvæsener i Danmark løbende arrangementer i form af åbent hus eller lignende, hvor børn får lov til at sprøjte med en brandslange. Da en brandslange kan være svær at håndtere for ukyndige og især børn, sker dette altid ved, at der står en uddannet brandmand umiddelbart bag barnet og holder/støtter brandslangen. Særligt ved åbning for vandtilførsel sker der en stor trykudløsning ved strålerøret, hvilket bevirker et kraftigt ryk i brandslangen. Støtten af brandslangen sker således for at undgå, at barnet selv kommer til skade eller uforvarende skulle rette skade på 3. person.

På det oplyste grundlag er det vanskeligt at vurdere, om omfanget af indgrebet stod mål med den mulige risiko for barnet eller 3. person, men det vurderes, at en indgriben i det konkrete tilfælde har været absolut berettiget og ansvarsfuld.”

Forklaring

Tiltalte har vedstået sin forklaring for byretten og har supplerende forklaret, at han, da han i perioden 2006-10 var chef for brandslukningen på **Flyvestation**, selv har stået med en brandsprøjte. Han var derfor bekendt med trykket. Ifølge de regulativer, som han er bekendt med, skal der, når ikke uddannede personer får lov til at benytte en brandsprøjte, stå en brandmand i armslængde afstand bagved. Da **Person 2** den pågældende aften fik lov til at prøve sprøjten, stod der en brandmand bagved. Der var to brandmænd til stede – en hollandsk og en tysk. Da han vurderede, at det foregik normalt, gik han hen til bænke-
ne. Han gik tilbage, da der blev sprøjtet hen over det område, hvor han sad.

Normalt har man fat på sprøjtens håndgreb med den ene hånd og om spidsen, hvor der kan reguleres på strålen, med den anden hånd. Da han vendte tilbage til stedet, konstaterede han, da han stod ca. 2 meter bag **F**, at **F** havde begge hænder om sprøjtens greb og med sprøjten hvilende på brystet. Han vurderede, at **F** ved at holde sprøjten på denne måde ikke havde styr på strålespidsen. Han tænkte, at hvis **F** fik afbrudt sprøjten, så ville der komme et meget stort tryk, hvis den blev aktiveret igen. Han kom overraskende hen til **F**. Han er tidligere skydeinstruktør og vidste fra denne funktion, at hvis man overraskede en skytte bagfra, så vil den normale reaktion være, at skytten vender sig om. For at hindre, at **F** skulle vende sig rundt, tog han derfor fat i nakken på ham. Der var da ca. 25 cm fra pistolens munding til **F's** øjne. Han har altid lært, at man aldrig skal udsætte sig selv for større fare end nødvendigt. Det var derfor, at han gik hen til **F** bagfra. Han tog med venstre hånd fat ovenfra ved enden af strålespidsen ved munden samtidig med, at han havde fat i **F** med højre hånd. Der var ikke tid til at bede brandfolkene om at slukke for vandet. Han så ikke **F's** forældre. De var ikke umiddelbart bagved. Det var den tyske brandmand, der stod ca. 3 meter væk, og han vejede ca. 120 kg. Han stod op ad skuret og talte med andre personer.

Han var ikke ophidset. Han vurderede, at der var en meget høj risiko ved **F's** handling. Risikoen ved at have ladet andre anvende brandudstyret, burde have været vurderet forud, så ansvaret kunne placeres. Det var ikke sket, og det var derfor, han sagde til brandmanden, at det skulle stoppe.

Han ønskede ikke at diskutere med **F's** forældre en fredag aften, efter at de tilstedeværende havde indtaget alkohol.

Den tyske læge, **Person 3**, som han i den forudgående uge havde haft kontakt med i forbindelse med **Vidne 4's** arbejdsskade, var basens læge. Han havde i den forbindelse vist tiltalte et billede af en mand, der havde fået et øje spulet ud.

Den brandsprøjte, der er fotos af i ekstrakten, er den samme, som den, der blev anvendt den pågældende aften. Det var en anden type, der blev anvendt i forbindelse med, at **Vidne 4** var blevet hosed down i Grækenland.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, som byretten har anført, tiltræder landsretten, at tiltaltes handling i form af grebet på få sekunders varighed i nakken på den 10-årige **F** er omfattet af gerningsindholdet i straffelovens § 244, og at tiltalte havde forsæt til at udføre grebet.

Efter de forklaringer, der er afgivet, lægger landsretten til grund, at en brandmand stod i en afstand på ca. 3 meter fra **F** og talte med en anden på det tidspunkt, hvor tiltalte tog fat i **F**. Det lægges endvidere efter forklaringerne til grund, at **Vidne 2** på dette tidspunkt stod et stykke bagved **F**, uden at det kan lægges fast, hvor stor afstanden var mellem ham og **F**.

Endelig lægges det efter bevisførelsen til grund, at **F** på dette tidspunkt med begge hænder havde fat om brandsprøjtens greb, som han holdt ind mod sit bryst, og at tiltalte verbalt opfordrede ham til at stoppe, inden han tog fat i **F**.

Efter den erklæring, som **Person 1** har afgivet, lægger landsretten til grund, at der er risiko for øjenskader, hvis man rammes af en stråle fra et højtryksrør, at risikoen forstærkes jo tættere afstanden er mellem strålerør og øje, og at risikoen ved en afstand mellem strålerør og øje på få meter er meget høj.

Landsretten finder efter denne erklæring sammenholdt med en vurdering af den måde, som **F** holdt brandsprøjten på, at hans handling var et overhængende angreb over for de personer, der stod relativt tæt på ham, og at angrebet var uretmæssigt. Tiltalte var derfor i en situation, hvor det var nødvendigt at handle for at afværge det overhængende uretmæssige angreb. Efter en samlet vurdering af situationen gik tiltaltes handling ikke

åbenbart ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning var forsvarligt. Tiltaltes handling er derfor straffri, jf. straffelovens § 13, stk. 1.

Med denne begrundelse stadfæster landsretten dommen, således at tiltalte frifindes.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes, således at tiltalte frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Thomas Jønler

Dorte Jensen

Anders Boserup Lauridsen
(kst.)